

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžfk/55/2021
Identifikačné číslo spisu: 8020200419
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8020200419.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: C. - Club Hotel OLYMPIA, miesto podnikania: Partizánska 80, 058 01 Poprad, IČO: 14 285 410, právne zastúpený: JUDr. Marek Radačovský - advokát, so sídlom: Žriedlová 3, 040 01 Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. 100806677/2020 zo dňa 24. apríla 2020, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, č. k.: 1S/47/2020-236, zo dňa 4. februára 2021, ECLI:SK:KSPO:2021:8020200419.2, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k.: 1S/47/2020-236, zo dňa 4. februára 2021, ECLI:SK:KSPO:2021:8020200419.2, z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnej sťažnosti nepriznáva odkladný účinok.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred správnym súdom

1. Žalobca podal žalobu voči rozhodnutiu žalovaného č. 100806577/2020 zo dňa 24. apríla 2020. Krajský súd v Prešove v postavení správneho súdu (ďalej len „správny súd“) napadnutým uznesením, č. k.: 1S/47/2020-236, zo dňa 4. februára 2021, ECLI:SK:KSPO:2021:8020200418.2 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“) túto žalobu odmietol ako predčasne podanú podľa § 98 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej len „SSP“).

2. Správny súd poukázal na skutočnosť, že žalobca podal dňa 1. mája 2020 podľa § 8 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v účinnom znení (ďalej len „zákon o niektorých opatreniach vo finančnej oblasti“) žiadosť o prerušenie daňového konania vedeného žalovaným. V dôsledku tejto skutočnosti prišlo s účinnosťou od 2. mája 2020 k zákonnému prerušeniu daňového konania. Žalovaný svoje rozhodnutie expedoval 27. apríla 2020 (v čase, kedy ešte daňové konanie nebolo prerušené), avšak žalobcovi bolo doručené až 9. mája 2020 (v čase, kedy bolo daňové konanie prerušené). Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že oznámením č.

100950632/2020 zo dňa 27. mája 2020 upovedomil žalobcu, aby doručené rozhodnutie považoval za bezpredmetné, nakoľko doručenie rozhodnutia v čase prerušenia daňového konania považoval za neúčinné.

3. Správny súd dospel k názoru, že doručenie rozhodnutia v čase prerušenia daňového konania je neúčinné. Z tohto dôvodu prijal v dôsledku absencie účinného doručenia záver, že žaloba bola žalobcom podaná predčasne.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu a vyjadrenia v kasačnom konaní

4. Žalobca podal voči uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a j) SSP. Navrhol, aby príslušný súd v kasačnom konaní uznesenie správneho súdu zrušil a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie. Podľa názoru žalobcu správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a podanie bolo nezákonne odmietnuté. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal vo vzťahu k uzneseniu správneho súdu, že

- správny súd vychádzal len z príslužov a tvrdení žalovaného, že nebude viesť na základe doručeného rozhodnutia exekučné konanie, avšak voči žalobcovi exekučné konanie zahájil,
- rozhodnutie žalovaného preukázateľne 9. mája 2020 žalobcovi doručené bolo a v súlade s § 63 ods. 9 zákona číslo 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „daňový poriadok“) aj nadobudlo právoplatnosť, žalobca teda podal žalobu voči doručenému právoplatnému rozhodnutiu,
- oznámenie žalovaného o neúčinnosti doručenia jeho rozhodnutia nemá oporu v právnych predpisoch, navyše takýto akt v podobe listu nemá možnosť negovať účinky rozhodnutia.

Súčasťou kasačnej sťažnosti bol aj návrh, aby jej kasačný súd priznal odkladný účinok.

5. Žalovaný podal voči kasačnej sťažnosti vyjadrenie, v ktorom navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že jeho rozhodnutie bolo expedované ešte pred prerušením daňového konania. Samotné prevzatie dňa 9. mája 2020 považoval za neúčinné, o čom aj listom žalobcu upovedomil. Podľa jeho názoru prišlo k doručeniu bez toho, aby nastal účinok takéhoto doručenia, právoplatnosť. Žalovaný rozhodnutie s rovnakým obsahom doručoval 23. októbra 2020, pričom až na toto rozhodnutie sa podľa názoru žalovaného viaže právoplatnosť. Žalovaný tiež nesúhlasil s návrhom na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Poukázal na to, že správca dane postupoval pri začatí exekučného konania na základe omylu, avšak k náprave malo prísť v odvolacom konaní.

III. Relevantná právna úprava

Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 61 ods. 5 daňového poriadku ak je daňové konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.

Podľa § 63 ods. 1 daňového poriadku Ukladať povinnosti alebo priznávať práva podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu možno len rozhodnutím, ktoré musí byť doručené podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

IV. Právne závery kasačného súdu

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal uznesenie správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho právomoc a príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení a § 11 písm. h) SSP. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez pojednávania.

7. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a) SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti uzneseniu, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas. Súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť bol uhradený.

8. Kasačný súd následne preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu, kasačnú sťažnosť a následné vyjadrenie žalovaného. Uvedené posúdil a dospel k záverom, ktoré deklaroval vo výroku tohto uznesenia.

9. Právo účastníka konania na podanie všeobecnej správnej žaloby voči rozhodnutiu orgánu verejnej správy nastáva podľa § 181 ods. 1 SSP momentom oznámenia rozhodnutia verejnej správy tomuto účastníkovi. V zmysle § 63 ods. 1 daňového poriadku sa považuje za oznámenie rozhodnutí ukladajúcich povinnosti alebo priznávajúcich práva ich doručenie v súlade s ustanoveniami prvej časti piatej hlavy tohto právneho predpisu.

10. Je nepochybné, že žalobca si prevzal rozhodnutie žalovaného 9. mája 2020. V tento deň sa tak prvýkrát mohol oboznámiť s obsahom tohto rozhodnutia, teda mu bolo oznámené.

11. S rozhodnutiami vydanými podľa daňového poriadku sú spojené tri vlastnosti. Týmito vlastnosťami sú platnosť, právoplatnosť a vykonateľnosť. Zatiaľ čo právoplatnosť a vykonateľnosť sú definované v § 63 ods. 9 a 10 daňového poriadku, platnosť je vymedzovaná právnou teóriou. Za platné sa pritom považuje také rozhodnutie, ktoré je riadne doručené, alebo oznámené (pozri bližšie Balko, L., Babčák, V. a kol. Finančné právo. Žilina: Poradca podnikateľa, 2006, ISBN: 80-88931-53-3, strana 371).

12. Nie je sporné, že k doručeniu rozhodnutia žalovaného došlo v čase prerušenia daňového konania. Z ustanovenia § 61 ods. 5 daňového poriadku pritom vyplýva, že počas prerušenia konania lehoty neplynú. To však neznamená, že by v tejto lehote boli vylúčené všetky úkony, ktoré by vznik lehôt do budúcnosti zakladali.

13. Z prejednávanej veci je zrejmé, že žalovaný vydal a expedoval napadnuté rozhodnutie ešte pred prerušením daňového konania. Prerušenie daňového konania tak nemôže brániť tomu, aby sa žalobca mohol riadne oboznámiť s týmto rozhodnutím.

14. Kasačný súd súhlasí s názorom žalovaného, že počas prerušenia daňového konania nemohlo rozhodnutie žalovaného s ohľadom na § 61 ods. 5 daňového poriadku nadobudnúť právoplatnosť. Je tomu tak z dôvodu, že právoplatnosť, teda finálna konečnosť riadneho konania, nemôže nastať počas prerušenia daňového konania. V danom konaní preto právoplatnosť mohla nastať až po tom, ako skončilo samotné prerušenie daňového konania.

15. To však neznamená, že sa toto rozhodnutie nestalo jeho riadnym doručením žalobcovi platným. Žalobca rozhodnutie žalovaného riadne prevzal, čím prišlo k jeho oznámeniu. Momentom doručenia tak nastala skutočnosť, ktorú § 181 ods. 1 SSP spája so začiatkom lehoty na podanie správnej žaloby.

16. Kasačný súd si uvedomuje, že predmetná situácia je pomerne neštandardná, nakoľko konania sa spravidla prerušujú ešte pred samotným vydaním rozhodnutí. Preto poznamenáva, že počas prerušenia konania by orgány verejnej správy nemali vykonávať žiadne úkony, ktorými by zaťažili účastníkov konaní. V danej veci však daňové orgány uskutočnili všetky úkony ešte pred prerušením daňového konania.

17. Účelom prerušenia daňových konaní podľa zákona o niektorých opatreniach vo finančnej oblasti bolo ochrániť spravované subjekty pred negatívnymi dopadmi opatrení súvisiacimi s chorobou Covid-19. Vyplýva to zo všeobecnej časti dôvodovej správy k návrhu tohto právneho predpisu, podľa ktorej: Cieľom návrhu zákona je ochrana, resp. pomoc fyzickým osobám - nepodnikateľom, podnikateľom a zamestnancom aj zamestnávateľom, pred následkami pandémie (uverejnené na <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=476872>, 9. február 2022). Pokiaľ teda účastník konania proti riadne doručenému rozhodnutiu podal žalobu s vecným zdôvodnením a sám trvá na jej prejednaní, nie je v súlade s účelom zákona a právnou istotou mu ju odmietnuť ako podanú predčasne.

18. Nad rámec uvedeného kasačný súd dáva do pozornosti, že § 181 ods. 1 SSP nevyžaduje, aby v čase podanie žaloby bolo napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy už právoplatné. Viditeľné je to najmä v konaní s väčším počtom účastníkov, v ktorom sa rozhodnutie stáva právoplatné až jeho doručením poslednému z nich. To však nebráni tomu, aby sa ostatní účastníci obrátili na správny súd po tom, ako je im to toto rozhodnutie doručené. To aj napriek faktu, že ešte nemusela nastať jeho právoplatnosť.

19. K tvrdeniu správneho súdu, týkajúcemu sa neúčinnosti doručenia v dôsledku nemožnosti vykonávania žiadnych úkonov počas prerušenia daňového konania, kasačný súd uvádza, že žalovaný počas prerušenia konania ani žiadne úkony nevykonával. Žalobca si prevzal rozhodnutie, ktoré bolo vydané a expedované v čase pred prerušením daňového konania.

20. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní tak bude žalobu ako podanú v lehote nanovo posúdiť a vecne prejednať.

21. K návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačný súd uvádza, že v zmysle § 447 ods. 2 SSP sa odkladný účinok kasačnej sťažnosti vzťahuje výlučne na právne účinky uznesenia správneho súdu. Takýto odkladný účinok nemá vplyv na rozhodnutia orgánov verejnej správy.

22. Uznesením správneho súdu sa nezmenila doterajšia situácia žalobcu. Priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti smerujúceho výlučne k pozastaveniu účinkov uznesenia správneho súdu by tak neprinieslo žiadnu zmenu v žalobcovom postavení. Z tohto dôvodu kasačný súd rozhodol o odkladnom účinku spôsobom, ktorý vyjadril vo výroku tohto uznesenia.

23. V súlade s princípom hospodárnosti konania vyjadrenom v § 5 ods. (7) SSP kasačný súd rozhodol jedným uznesením o podanej kasačnej sťažnosti a tiež o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti.

24. Podľa § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne správny súd.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.